

Punkt 7.

Godkendelse af etablering af det cirkulære Aalborg

2017-052977

Miljø- og Energiudvalget indstiller, at byrådet godkender,

at Aalborg Kommune aktivt fremmer udviklingen af en regional cirkulær økonomi og hermed etableringen af "Det cirkulære Aalborg",

at hovedfokus i implementeringen af "Det cirkulære Aalborg" fastsættes af byrådet i særskilt "Køreplan for det cirkulære Aalborg", der forelægges byrådet medio 2019, og

at tiltag og initiativer, der giver en samtidig positiv bundlinje på alle 3 parametre, økonomi, socialt og miljømæssigt bliver prioriteret i forslaget til "Køreplan for det cirkulære Aalborg".

Beslutning:

Anbefales.

Sagsbeskrivelse

Cirkulær Økonomi udgør et helt afgørende element i implementeringen af FN's verdensmål såvel som i EU's strategier og handleplaner for fremme af den nødvendige bæredygtige samfundsudvikling, idet den cirkulære økonomi tilbyder en økonomisk attraktiv mulighed for afgørende at løse adskillige af de globale klima-, miljø- og biodiversitetsudfordringer, som i dag truer en fortsat vækst og udvikling, såsom klimaforandringerne, tabet af frugtbar jord eller plastforureningen af verdens have.

Hovedprincippet i den cirkulære økonomi er, at de i økonomien anvendte ressourcer lige fra energi, materialer og kemiske stoffer til biomasse recirkuleres i bæredygtige forrentningsmodeller i modsætning til den nuværende lineære økonomi, hvor ressourcerne efter forbrug bliver til affald eller går tabt på anden måde.

I modsætningen til den traditionelle miljøindsats udgør den grønne omstilling til en cirkulær økonomi en økonomisk attraktiv driver for en bæredygtig vækst i økonomien, idet forskning inden for området har vist, at omstillingen til en cirkulær økonomi i Danmark frem mod 2035

- 1) kan øge BNP med op til 45 mia. kr.,
- 2) kan skabe op til 13.000 arbejdspladser,
- 3) kan øge nettoeksporten med op til 6 pct. og samtidig levere de nødvendige klima- og miljøgevinster (Ellen MacArthur Foundation (2015))

Tilsvarende viser forskning fra Syddansk Universitet (2015), at danske produktionsvirksomheder kan spare op til 21 mia. kr. årligt gennem øget ressourceeffektivitet, svarende til 6,6 pct. af industriens samlede materialeforbrug.

I kronik i Børsen i maj 2018, anfører NBE-medlemsvirksomheden Aage Vestergaard Larsen A/S, Franz Cuculiza og bestyrelsesformand i Carlsbergfondet og Carlsberg Group, Flemming Besenbacher, som begge var medlemmer af regeringens Advisory Board for cirkulær økonomi, at "*For hver 100.000 ton plastaffald, der oparbejdes til en kvalitetsråvare i stedet for at blive brændt af, skabes 500-1.000 nye arbejdspladser og en milliardomsætning i danske virksomheder. Samtidig spares miljøet for mere end 200.000 tons CO₂-udslip.*"

I kronikken sætter de fokus på de gyldne muligheder for at gøre cirkulær økonomi til en vækstmotor.

Principperne i den cirkulære økonomi er illustreret mere detaljeret i bilag 1.

Den nationale indsats

I september måned i år fremlagde regeringen bud på den nationale strategi for cirkulær økonomi og primo oktober blev der indgået forlig om implementeringen af centrale elementer i denne strategi.

I den forbindelse fremhævede regeringen:

For at sikre, at danske virksomheder kan bibeholde en høj konkurrenceevne, og levere løsninger, der bidrager til en bæredygtig forvaltning af naturressourcerne og en fortsat økonomisk vækst i Danmark, er der brug for en gentænkning af vores måde at producere og forbruge på. Der er brug for en mere cirkulær økonomi. Europa-Kommissionens handlingsplan og lovgivningspakke til fremme af cirkulær økonomi i EU udgør et vigtigt bidrag til øget konkurrenceevne, ressourceproduktivitet, jobskabelse, forsyningsikkerhed og bæredygtig brug af naturressourcer i Europa.

Cirkulær økonomi er ikke bare en grøn og gylden mulighed. Det er også en nødvendighed. Vi er nødt til at gentænke vores måde at producere og forbruge på ..., siger Miljø- og Fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen (V).

Hovedelementerne i strategien og den efterfølgende aftale af relevans for kommunerne omfatter:

1. Fremme af en cirkulær forretningsudvikling i SMV'er (Små og Mellemløse Virksomheder)
2. Understøtte digitale cirkulære muligheder ved kommunernes brug af "challenges" ved indkøb og byggeri.
3. Fremme cirkulære indkøb og udbud

4. Øge fokus på totaløkonomi i offentlige indkøb
5. Fremme mere ensartet indsamling af husholdningsaffald
6. Udvikle en frivillig bæredygtighedsklasse for byggeri og udbrede selektiv nedrivning
7. Få mere værdi ud af biomassen
8. Etablering af CIRKULÆRE KOMMUNER OG REGIONER.

For alle tiltag gælder, at formålet er at bidrage til en bæredygtig vækst. (+ på den miljømæssige, sociale og økonomiske bundlinje).

En særlig indsats i aftalen er partnerskabsaftalen med KL og Danske regioner om at etablere "Cirkulære kommuner og regioner". Formålet er at udvikle og afprøve nye cirkulære løsninger i praksis, der kan fungere som inspiration for andre kommuner og regioner, og evt. inspirere til justering eller forenkling af statslige regler.

Den regionale indsats

[Business Region North Denmark \(BRN\) og Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling NordDanmark \(NBE\)ⁱ ønsker et Cirkulært Nordjylland](#)

BRN bestyrelsen (alle borgmestre og regionrådsformand) har i efteråret 2017 besluttet, at igangsætte projektet "Det cirkulære Nordjylland", som har til formål at fremme, at regionen er frontløber i forhold til den cirkulære økonomi. Dette indebærer, at NBE i perioden 2019-2021 skal have fokus på:

- Etablering af regionale innovationsøkosystemer, der fremmer cirkulær økonomi mellem virksomhederne i regionen
- Anvendelse af borgernes affald (det indsamlede husholdningsaffald) til fremme af regionale cirkulære forretningsmodeller hos virksomhederne.

Også NBE-bestyrelsen har i forbindelse med vedtagelsen af foreningens 2020-strategi identificeret cirkulær økonomi som et centralt element i foreningens arbejde. Af strategien fremgår bl.a.:

- At NBE skal styrke en cirkulær økonomi med fokus på Plast, Biomasse, Byggeri, IT, Metal og Tekstiler

Lokal fokus på den cirkulære økonomi

Fremme af en cirkulær økonomi vil samtidig fremme opfyldelsen af langt hovedparten af FN's 17 verdensmål, som bl.a. danner grundlag for den forestående Erhvervsplan, hvor bæredygtighed og digitalisering er hovedfokus områder.

I den nuværende bæredygtighedsstrategi 2016 - 2020 udgør cirkulær økonomi allerede et centralt område for de i planen beskrevne strategier.

Miljø- og Energiudvalget har i møde den 21. november 2018, godkendt indstilling til byrådet om kommissorium for den kommende bæredygtighedsstrategi 2020-2024. Denne indstilling er efterfølgende godkendt af byrådet den 12. december 2018. Heraf fremgår, at den kommende strategi vil blive baseret på FN's verdensmål og være baseret på en tæt involvering og partnerskaber med alle sektorer i kommunen.

Næste skridt

Som opfølgning på ovenstående initiativer er følgende tiltag igangsat i Aalborg Kommune på nuværende tidspunkt:

- I BRN-regi gennemføres projektet "Cirkulært Nordjylland" via NBE i forhold til følgende 2 hovedaktiviteter:
 - Etablering af regionale innovationsøkosystemer, der fremmer cirkulær økonomi mellem virksomhederne i regionen
 - Anvendelse af borgernes affald til fremme af regionale cirkulære forretningsmodeller

- I tæt samarbejde mellem Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Business Aalborg, NBE og Aalborg Renovation er der igangsat tiltag med henblik på at etablere socialøkonomiske reparations- og genbrugsværksteder/virksomheder
- Cirkulære økonomitiltag i forhold til IT og legepladser omfattende alle relevante forvaltninger
- Erhvervsservicen foreslås udvidet til at omfatte en erhvervsservice, der fremmer regionale cirkulære forrentningsmodeller i Erhvervsrådets møde den 6. februar 2019
- I NBE Byg etableres grundlaget for den bæredygtige byggeplads.

Baseret på ovenstående og en vurdering af "the low hanging fruits" i regionen anbefales det, at der inden udgangen af 2019 udarbejdes en strategi for det Cirkulære Aalborg, en såkaldt "Køreplan for det cirkulære Aalborg", samt at udviklingen af "køreplanen" baseres på en tæt dialog med et lokalt "Advisory board" involverende alle væsentlige offentlige og private sektorer i kommunen, herunder de kommunale forsyningsselskaber.

Udarbejdelse af den foreslåede "Køreplan for det cirkulære Aalborg" skal således betragtes som såvel en konkretisering af de nuværende anførte strategier i den gældende bæredygtighedsstrategi, samt som del-element i den forestående handlingsplan for den kommende bæredygtighedsstrategi 2020-2024.

Dertil kommer at "køreplanen for det cirkulære Aalborg" vil sikre, at Aalborg Kommune påtager sig rollen, som "driver" for "det cirkulære Nordjylland", og således bidrager aktivt til at booste den regionale indsats.

For at sikre en bred involvering og forpligtigelse hos alle nødvendige eksterne sektorer, samt forøge muligheden for ekstern medfinansiering vurderes det afgørende, at byrådet tydeligt vedtager en ambition om at fremme den cirkulære økonomi ved at udpege kommunen som Cirkulær Kommune.

Endeligt skal det nævnes, at "køreplanen for det cirkulære Aalborg" også forventes at kunne bidrage med en stærk branding af Aalborg Kommune, som en bæredygtig erhvervskommune.

Projektlederrollen er forankret i Miljø- og Energiforvaltningen.

ⁱBusiness Region North Denmark, BRN er et politisk fællesskab blandt de 11 nordjyske borgmestre og regionsrådsformanden, med det formål at samle de nordjyske kræfter, med henblik på at udvikle, støtte og medfinansiere initiativer, der har særlig betydning for vækst og udvikling på tværs af kommunegrænserne.

Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling NordDanmark, NBE er et samarbejde mellem Aalborg Kommune, Hjørring Kommune, Business Aalborg, Hjørring Erhvervscenter, Aalborg Universitet, Energi Energi A/S og alle nordjyske kommuner og virksomheder, som igennem medlemskab af netværket fremmer og sikrer arbejdet med bæredygtig udvikling.